

Комунальний заклад Львівської обласної ради
«Львівський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти»
Кафедра педагогіки

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ
ВИХОВАТЕЛІВ ЗАКЛАДІВ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ
«ПРАКТИКА ІНКЛЮЗІЇ В ЗАКЛАДІ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ»

Освітня програма підвищення кваліфікації розглянута і рекомендована до
затвердження на засіданні кафедри педагогіки

(протокол №6 від 23.10.2023 р.)

Завідувач кафедри

Галина ЛОЇК

Освітня програма підвищення кваліфікації затверджена науково-методичною
радою

(протокол № 11 від 30.11.2023 р.)

Голова науково-методичної ради

Павло ХОБЗЕЙ

I.ЗАГАЛЬНІ ВІДОМОСТІ

Найменування: **«Освітня програма підвищення кваліфікації вихователів закладів дошкільної освіти «Практика інклюзії в закладах дошкільної освіти»**

Розробники: кандидатка філологічних наук, старша викладачка кафедри педагогіки Тодчук Н. Є., кандидатка педагогічних наук, завідувачка кафедри педагогіки Лоїк Г.Б., викладачка кафедри педагогіки Максимів О.М., старша викладачка кафедри практичної психології Химко М., асистентка кафедри педагогіки Самсін В.Р.

Ця програма становить собою науково-методичне забезпечення для підвищення професійного рівня вихователів ЗДО

Мета програми: забезпечення якості дошкільної освіти шляхом підвищення професійного рівня вихователів закладів дошкільної освіти

Напрямок: науково-методичне забезпечення освітнього процесу в ЗДО, спрямоване на:

- Поглиблення розуміння необхідності розбудови громадянського суспільства в Україні і як суттєвого чинника цього процесу – запровадження інклюзії в дошкільній освіті.
- Усвідомлення фахівцями нагальної потреби в якісній зміні психологічного та фізичного середовища для дітей з особливими освітніми потребами.
- Готовність сприймати можливості та обмеження дітей з ООП, надавати їм відповідний психологічний та педагогічний догляд і супровід.
- Успішну комунікативну взаємодію в команді супроводу, усвідомлення етичних основ інклюзії.
- Вміння за допомогою арт-терапевтичних практик ефективно взаємодіяти з дитиною з ООП, розуміти її потреби і здібності.
- Поповнення особистісних ресурсів в аспекті професійного удосконалення і запобігання професійному вигоранню.

Обсяг: 30 годин

Форма підвищення кваліфікації: інституційна

Перелік компетентностей, що вдосконалюватимуться / набуватимуться:

- професійно-педагогічна компетентність – здатність добирати і творчо осмислювати успішні інклюзивні підходи та практики з метою коректної імплементації в роботу закладу дошкільної освіти;
- психологічно-фасилітативна компетентність – усвідомлення необхідності здійснювати підтримку і наставницький супровід молодших педагогічних кадрів або колег, недостатньо поінформованих щодо практик інклюзії;

- інформаційна компетентність – здатність свідомо відбирати та користуватися потрібною інформацією з метою оптимізувати новиннєвий потік;
- конструктивна компетентність – вміння планувати і будувати навчальний процес у рамках інклюзії в ЗДО, структуру власних дій, співпрацю з батьками та фахівцями;
- креативність – здатність творчо застосовувати набуті знання, впроваджувати їх у практику, створюючи тим самим новий рівень взаємодій усіх учасників навчально-виховного процесу.

Місце (місця) надання освітньої послуги: Комунальний навчальний заклад Львівської обласної ради «Львівський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти», заклади освіти Львівської області.

Очікувані результати навчання:

- означає мету і завдання запровадження інклюзії в системі дошкільної освіти в Україні, спрямовані на розбудову громадянського суспільства;
- демонструє розуміння особливостей вихованців з ООП, активно застосовує визначений педагогічний інструментарій з ціллю досягнення результатів інклюзії;
- уміє використовувати комунікативні техніки для фасилітації взаємодій з батьками дитини з ООП, працівниками ЗДО, задіяними в команді супроводу.

Документ, що видається за результатами підвищення кваліфікації: **сертифікат.**

II. ЗМІСТ ПРОГРАМИ

Інтеграційно – мотиваційне заняття.

Час за робочою навчальною програмою – 1 година

Тема 1. Реєстрація учасників. Ознайомлення з програмою модуля.

(практичне заняття, 1 година)

Вхідне діагностування (1 година)

Модуль I. Роль інклюзії в розбудові демократичного громадянського суспільства.

Час за робочою навчальною програмою – 4 години (Л-2, П-2)

Тема 1. Мета і завдання інклюзії в дошкільлі (Л-2)

- 1.1. Соціалізація, адаптація, інтеграція та корекція як провідні цілі в запровадженні інклюзивного навчання у закладах дошкільної освіти.
- 1.2. Поширення інклюзії на всіх суб'єктів освітнього процесу. Робота з батьками і громадою.
- 1.3. Ключові аспекти підготовки інклюзії.

Тема 2. Створення умов для успішної інклюзії дитини з особливими освітніми потребами. Аналіз вдалих і провальних кейсів (П-2)

- 2.1. Роль суспільної opinii в перебігу інклюзивних практик.
- 2.2. Виклики, що супроводжують запровадження інклюзії.

Модуль 2. Інтеграція дітей з особливими потребами у середовище закладу дошкільної освіти.

Час за робочою навчальною програмою – 4 години (Л-2, П-2)

Тема 1. Нейродивергентні діти і діти з порушенням фізичного та психофізичного розвитку (Л-2)

- 1.1 Особливості дітей з розладами аутистичного спектру.
- 1.2 Прояви розладу дефіциту уваги і гіперактивності у дошкільному віці.
- 1.3 Діти з затримкою психічного, мовного, психомовного розвитку (ЗПМР, ЗМР).
- 1.4 Прояви тривожних розладів у дошкільнят.
- 1.5 Емоційна вибуховість.
- 1.6 Діти з порушенням опорно-рухового апарату, дцп.
- 1.7 Різне (емоційна вибуховість, енурез, енкопрез...

Тема 2. Адаптація середовища до потреб дитини з ооп (П-2)

- Входження дитини з ооп в середовище дошкільної групи (взаємини з ровесниками та педагогами, психологічна підтримка).
- Правила фізичних переміщень і фактори, які впливають на них.
- Допоміжні засоби пересування.
- Рекомендації щодо облаштування території ЗДО.

Модуль 3. Особливості роботи вихователя з дітьми з розладами спектру аутизму та гіперактивністю.

Час за робочою навчальною програмою – 4 години (Л-2, П-2)

Тема 1. Психологічні особливості дітей з аутизмом (Л – 1, П – 1)

- 1.1. Пізнавальна сфера дитини з аутизмом.
- 1.2. Соціальна взаємодія осіб з аутизмом.
- 1.3. Поведінкові особливості учня з аутизмом.
- 1.4. Психолого-педагогічні методи взаємодії з учнем з аутизмом.

Тема 2. Сучасний погляд на проблему РДУГ (Л – 1, П – 1)

- 2.1.Симптоматика та причини РДУГ.
- 2.2.Виявлення РДУГ . Супутні розлади.
- 2.3.Позитивна взаємодія з батьками.
- 2.4.Підтримка дитини з РДУГ в навчанні та позитивне керівництво.

Модуль 4. Організація інклюзивного навчання в ЗДО. Біопсихосоціальний супровід дитини. Етичний кодекс .

Час за робочою навчальною програмою – 4 год (Л – 2, П – 2)

Тема 1. Біопсихосоціальний супровід дитини (Л– 1. П - 1)

- 1.1. Співпраця з Інклюзивно-ресурсним центром.
- 1.2. Команда супроводу.
- 1.3. Психолого-педагогічний супровід.
- 1.4. Реабілітаційний супровід.
- 1.5. Залучення батьків і зовнішніх фахівців у роботу команди.
- 1.6. Етика комунікації в інклюзії.

Тема 2. Моніторинг розвитку дитини (Л –1 , П – 1)

- 2.1. Індивідуальний навчальний план (ІНП).
- 2.2. Компоненти ІНП.
- 2.3. Розробка ІНП.
- 2.4. Відповідальність за реалізацію ІНП.
- 2.5. Правила ведення ІНП.

2.6. Дотримання конфіденційності.

Модуль 5. Застосування арт-терапії в роботі з дітьми з ООП.

Час за робочою навчальною програмою – 4 год (Л – 2, П – 2)

Тема 1. Арт-терапія – лікування мистецтвом, як метод роботи з дітьми з ООП. Показання для застосування арт-терапії (Л-1, П-1)

Тема 2. Види арт-терапії (Л – 1, П – 1)

2.1. Класична арт-терапія.

2.2. Сучасна арт-терапія.

3. Арт-терапія як метод впливу на дитячу психіку.

3.1. «Читання» дитячих малюнків.

3.2. Колір як засіб пізнання внутрішнього стану дитини. Методика «кольорові діти».

4. Арт-терапія в роботі вихователя ЗДО в інклюзивних групах.

4.1. «Спільне малювання» у роботі з дітьми-аутистами. Арт-терапія як метод корекції страху у дітей з аутизмом.

4.2. Арт-терапія для дошкільнят як метод роботи з гіперактивними дітьми.

4.3. Розвиток мотивації до продуктивної діяльності дітей з ЗПР.

4.4. Засоби, що використовуються в недирективній ігротерапії.

5. Створення невимушених ситуацій спілкування і максимальне мотивування дитини до взаємодії засобами арт-терапії. Рекомендації щодо використання елементів арт-терапії у роботі з дітьми дошкільного віку.

Модуль 6. Плекання стресостійкості. Резильєнтність педагогів.

Час за робочою навчальною програмою – 4 год (Л – 2, П – 2)

Тема 1. Ресурсний стан педагога як ефективний спосіб протистояти професійному вигоранню (Л-2)

1.1. Ризики вигорання в контексті нестабільного і невизначеного майбутнього при запровадженні інклюзивних практик.

- 1.2. Кризи при змінах.
- 1.3. Відповідь на кризу – пошуки балансу в новій реальності.
- 1.4. Удосконалення фахового рівня істотний ресурс вихователя ЗДО.

Тема 2. Плекати резильєнтність в умовах сьогодення (П-2)

- 2.1. Фактори, які формують резильєнтність.
- 2.2. Практики неформального майндфулнесу. Практичні аспекти майндфулнесу.
- 2.3. Дослідження власного рівня резильєнтності.

Самостійна робота (П-6)

Дослідження на тему: «Аналіз інклюзивних практик у моєму закладі дошкільної освіти: за і проти».

Для аналізу рекомендовано використати матрицю SWOT.

Вихідне діагностування (практичне заняття, 1 година)

Контроль за знаннями слухачів проводиться послідовно й систематично:

- а) на практичних заняттях – індивідуальне, фронтальне опитування, виконання самостійної роботи, робота в групах;
- б) на лекціях – експрес-контроль, що передбачає постановку конкретних питань з теми.

Оцінювання розглядається як засіб одержання зворотної інформації про результативність підвищення кваліфікації та внесення коректив у методику роботи зі слухачами курсів. Оцінювання вербальне.

Назви тем	Усього	Лекції	Практичні	Тренінги
Інтеграційно – мотиваційне заняття	1			1
Тема 1. Реєстрація учасників. Ознайомлення з програмою модуля. Формування очікувань учасників			1	
Вхідне діагностування	1		1	
Модуль I. Тема 1. Роль інклюзії в розбудові демократичного громадянського суспільства.	2	2		
Тема 1.2. Створення умов для успішної інклюзії дитини з особливими освітніми потребами. Аналіз вдалих і провальних кейсів	2		2	
Модуль 2. Тема 1. Нейродивергентні діти і діти з порушенням фізичного та психофізичного розвитку	2	2		
Тема 2.2. Адаптація середовища до потреб дитини з ооп	2		2	
Модуль 3. Тема 1. Особливості роботи вихователя з дітьми з розладами спектру аутизму та гіперактивністю	2	2		
Тема 3.2. Сучасний погляд на проблему РДУГ	2		2	
Модуль 4. Тема 1. Біопсихосоціальний супровід дитини	2	2		
Тема 4.2. Моніторинг розвитку дитини	2		2	
Модуль 5. Тема 1. Застосування арт-терапії в роботі з дітьми з ООП	2		2	

Тема 5.2. Арт-терапія в роботі вихователя в інклюзивних групах	2		2	
Модуль 6. Тема 1. Плекання стресостійкості. Резильєнтність педагогів.	2	2		
Тема 6.2. Плекати резильєнтність в умовах сьогодення	2		2	
Самостійна робота	4		4	
Вихідне діагностування,	1			1
Всього	36	10	20	2

Дистанційний варіант програми

